

**Gemeente
Amsterdam**

Advies

**Adviescommissie Beschermwaardige
Houtopstanden Amsterdam**

Betreft: Uitvoeringsstrategie volkstuinenbeleid en monumentale bomen

De concept-uitvoeringsstrategie volkstuinenbeleid is ingetrokken om deze aan verder te passen. Tevens is bij de vaststelling van de Groenvisie een amendement aangenomen om geen plannen over de toekomst van volkstuinparken vast te leggen alvorens een breed gedragen nieuwe Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid is opgesteld.

Dit geeft de adviescommissie beschermwaardige houtopstanden de gelegenheid om alsnog het college over deze uitvoeringsstrategie te adviseren. Dat doet de commissie omdat zij geconstateerd heeft dat in de concept-uitvoeringsstrategie nog geen rekening gehouden is met de gevolgen voor monumentale bomen.

Inzet ingetrokken uitvoeringsstrategie

In de ingetrokken concept-uitvoeringsstrategie volkstuinenbeleid zette het college in op grotere toegankelijkheid van de parken met meer collectieve en kleinere tuinen en een grotere diversiteit aan tuinen. Concreet werd dit vertaald in het streven naar 20% openbaar gebied (de hele dag en jaarrond open) op de tuinparken; in de openbare parkzones ruimte aan fiets- en voetpaden en verbinding met de omliggende wijken en buurten; aantrekkelijke entrees; het omvormen van 20% van de verhuurde tuinen naar meer diverse tuinen, bedoeld voor bijvoorbeeld gezamenlijk gebruik door maatschappelijke partijen en bewonersverenigingen en collectieve tuinen; in de verhuurde delen inzet op o.a. kleinere tuinen en/of gedeelde tuinen.

Tevens was de strategie gericht op enerzijds het behoud van de huidige volkstuinparken in Amsterdam qua ligging en omvang, maar anderzijds tegelijkertijd het tegenhouden van elke uitbreiding. Er komen geen nieuwe volkstuinparken bij.

Belang Volkstuinparken voor monumentale bomen

In de beantwoording op 11 februari 2020 van motie 1482-19-U geeft het college aan dat “plekken voor bomen om uit te kunnen groeien tot monumentale boom sporadisch te vinden zijn in Amsterdam. Om oud en monumentaal te worden hebben ze wel twee keer meer groeiruimte nodig dan standaard.”

Juist de Volkstuinparken boden en bieden een groot aantal bomen ruimte om uit te groeien naar monumentaliteit. Naast al aanwezige bomen, is er op de parken potentieel voor nieuw aan te planten toekomstkomen.

De Volkstuinparken zijn aangelegd vanaf 1909 (TuinWijck) gevolgd in 1912 door Nut&Genoegen, Sloterdijkermeer in 1936, het Oude Bijenpark in 1936, enz. Dit betekent dat er al vanaf begin 1900 bomen op de complexen zijn geplant, deels meegenomen van oudere opgeheven complexen. Bovendien ook nog

in een betere staat dan veel straat- én soms zelfs parkbomen in Amsterdam. Door de historie en liefhebberij zijn er ook veel bijzondere bomen geplant die aandacht verdienen.

Gevolgen uitvoeringsstrategie voor monumentale bomen

Met het uitgangspunt om de huidige volkstuinparken qua ligging en omvang te behouden, behoudt de stad potentieel ook de gewenste ruimte voor monumentale bomen in Amsterdam. Echter als de versnippering van tuinen en aanleg van openbare gebieden in de volkstuinparken na consultatie toch wordt doorgezet, zijn er aanzienlijke gevolgen voor het bomenbestand. Kleine tuinen en grote bomen zijn niet verenigbaar. Plaatsmaken van tuinen voor openbare activiteiten en voet- en fietsroutes kunnen ook behoorlijke gevolgen hebben voor het bomenbestand in de volkstuinparken. Noch in de Groenvisie, noch in ingetrokken uitvoeringsstrategie Volkstuinparken zijn deze gevolgen in beeld gebracht en afgewogen. Kap en verlies aan ruimte voor toekomstbomen zal onvermijdelijk zijn.

Actualisatie lijst van beschermwaardige houtopstanden

De komende jaren zal de commissie adviseren over de harmonisatie en actualisatie van de Amsterdamse lijst van beschermwaardige houtopstanden. Dit zal gebiedsgewijs gebeuren, waarbij ook de volkstuinparken geïnventariseerd zullen worden. Deze inventarisatie biedt echter geen inzicht in de gevolgen voor het bomenbestand in de Volkstuinparken indien wordt overgegaan tot omvorming van 40% van het oppervlakte Volkstuinparken (20% openbaar + 20% kleine tuinen + extra paden). Ook zal de lijst van beschermwaardige houtopstanden geen inzicht geven in het bestand bomen dat bij ongewijzigd beleid over 20-30 jaar de status van monumentale bomen zou bereiken. Ook als bij uitvoering van de omvorming door maatwerk de beschermwaardige houtopstanden bewaard blijven, zal zonder nieuwe aanwas het bestand verminderen door natuurlijke sterfte.

Advies

De commissie adviseert om voorafgaand aan de aanpassing van de Uitvoeringsstrategie Volkstuinparken in beeld te brengen wat de gevolgen van de voorgestane ambitieuze modernisering van de volkstuinparken in de periode tot 2035 zullen zijn voor het bomenbestand in het algemeen en voor het potentiële bestand aan monumentale bomen in 2050 in het bijzonder.

Vastgesteld in de vergadering van 27 januari 2021

Voorzitter

Secretaris

Ir. Pieter Boekschooten

Drs. Wouter van der Wulp

Aanwezig op de vergadering de leden Boekschooten, Zwarteveen, Vonk, Oldenburger, Oostwaard, Voshaar en Noordman